

Mål C-50/09

Europeiska kommissionen

mot

Irland

”Fördragsbrott — Direktiv 85/377/EEG — Den behöriga miljömyndighetens skyldighet att utföra en miljökonsekvensbedömning avseende projekt — Flera behöriga myndigheter — Behovet av att säkerställa bedömningen av samspelet mellan faktorer som direkt eller indirekt kan komma att påverkas — Tillämpning av direktivet på rivningsarbeten”

Domstolens dom (första avdelningen) av den 3 mars 2011 I - 877

Sammanfattning av domen

1. *Miljö — Miljökonsekvensbedömning avseende vissa projekt — Direktiv 85/337 — Den behöriga myndighetens skyldighet att utföra en miljökonsekvensbedömning — Räckvidd (Rådets direktiv 85/337, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, artikel 3)*
2. *Miljö — Miljökonsekvensbedömning avseende vissa projekt — Direktiv 85/337 — Flera behöriga myndigheter — Villkor — Behörighet och regler om genomförande som garanterar en fullständig bedömning som utförs före tillståndsgivningen (Rådets direktiv 85/337, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, artiklarna 2, 3 och 4)*

3. *Miljö — Miljökonsekvensbedömning avseende vissa projekt — Direktiv 85/337 — Tillämpningsområde — Rivningsarbeten — Omfattas (Rådets direktiv 85/337, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, artikel 1.2)*

1. Enligt artikel 3 i direktiv 85/377 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, ska den behöriga miljömyndigheten utföra en miljökonsekvensbedömning som ska omfatta en beskrivning av de direkta och indirekta effekterna av ett projekt beträffande de faktorer som anges i de tre första strecksatserna och samspelet mellan dem. Denna skyldighet att utföra en bedömning skiljer sig från skyldigheterna i artiklarna 4–7, 10 och 11 i direktiv 85/337. Dessa består i huvudsak i att inhämta och utbyta information, att samråda, att offentliggöra och att garantera rätten till domstolsprövning. I dessa artiklar föreskrivs processuella bestämmelser som endast avser genomförandet av den konkreta skyldighet som föreskrivs i artikel 3 i direktivet.

I artikel 8 i samma direktiv föreskrivs visserligen att resultaten av samråden och de uppgifter som har inhämtats enligt artiklarna 5–7 ska beaktas vid

tillståndsgivningen. Skyldigheten att i slutet av beslutsförandet beakta uppgifter som den behöriga miljömyndigheten har inhämtat ska dock inte blandas ihop med bedömningsskyldigheten enligt artikel 3 i direktiv 85/337. Denna bedömning, som ska utföras innan beslut fattas, innebär nämligen en bedömning i sak av de inhämtade uppgifterna samt ett övervägande om uppgifterna eventuellt ska kompletteras. Den behöriga miljömyndigheten ska följaktligen både utföra efterforskningar och analyser för att kunna utföra en bedömning som är så komplett som möjligt av de direkta och indirekta effekterna av det aktuella projektet beträffande faktorerna i de tre första strecksatserna i artikel 3 och samspelet dem emellan.

Det framgår följaktligen såväl av lydelsen i de aktuella direktivbestämmelserna som av systematiken i direktivet att artikel 3 utgör en grundläggande bestämmelse.

Att enbart införliva artiklarna 4–11 i direktivet kan inte automatiskt ses som att artikel 3 har införlivats. En medlemsstat som inte har införlivat nämnda artikel 3 ska således anses ha underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktiv 85/337, i dess ändrade lydelse.

2. I artikel 2.1 i direktiv 85/337 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, anges att miljökonsekvensbedömningen ska ske "innan tillstånd ges". Det innebär att prövningen av de direkta och indirekta effekterna av ett projekt beträffande faktorerna i artikel 3 i direktivet och av samspelet dem emellan ska ha utförts fullt ut innan tillståndet ges.

Införlivandet med nationell rätt av ett direktiv kräver förvisso inte nödvändigtvis att dess bestämmelser återges formellt och ordagrant i en uttrycklig och specifik lagregel. Det kan vara tillräckligt att det finns en allmän rättslig ram om det därigenom på ett effektivt sätt säkerställs att direktivet tillämpas fullt ut på ett tillräckligt klart och precist sätt. Inte desto mindre ska bestämmelserna i ett direktiv genomföras med obestriddligt bindande verkan samt på ett sådant tillräckligt tydligt, precist och klart sätt att kravet på rättssäkerhet uppfylls. Om direktivet syftar till att skapa rättigheter för enskilda innebär detta krav att de personer som berörs ska ges möjlighet att få full kännedom om sina rättigheter.

Det finns visserligen inte något som hindrar en medlemsstat under dessa omständigheter från att välja att ge två olika myndigheter i uppdrag att säkerställa målen i nämnda direktiv. Detta är dock under förutsättning att respektive myndighets behörighet och de regler som styr målens förverkligande garanterar att en miljökonsekvensbedömning görs på ett fullständigt sätt och i god tid, det vill säga innan tillstånd beviljas i den mening som avses i direktivet.

(se punkterna 36, 38–41, 46 och 107 samt domslutet)

En medlemsstat som inte säkerställer att villkoren i artiklarna 2–4 i nämnda direktiv uppfylls fullt ut då flera myndigheter är behöriga att fatta beslut om ett projekt,

har således underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktiv 85/337.

(se punkterna 76, 77 och 107 samt domslutet)

3. Rivningsarbeten omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 85/337 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, i dess lydelse enligt direktiven 97/11 och 2003/35, och de kan därför anses utgöra ett projekt i den mening som avses i artikel 1.2 i direktivet.

Det är nämligen inte möjligt att dra slutsatsen från definitionen av "projekt" i

artikel 1.2 i direktivet att rivningsarbeten inte kan uppfylla kriterierna i definitionen. Sådana arbeten kan nämligen kvalificeras som "andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet". Denna tolkning stöds av att om rivningsarbeten var undantagna från direktivets tillämpningsområde så skulle hänvisningarna till "kulturarv" i artikel 3, till "historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden" i punkt 2 h i bilaga III och "till det arkitektoniska och arkeologiska kulturarvet" i punkt 3 i bilaga IV till direktivet, sakna syfte.

(se punkterna 97, 98 och 101)